

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Захтев за пензију и нерадни дани

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоце „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на имејл адресу синдиката – pitajsindikata@sindikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницима нашег листа биће објављена два-три питања са одговорима.

Да ли ми се као мајци троје деце аутоматски урачунавају две године радног стажа или морам да подносим захтев за то да бих се пензионисала?

ОДГОВОР: Према Закону о пензијском и инвалидском осигурању, пензијски стаж на основу кога се стичу и остварују права из пензијског и инвалидског осигурања чине стаж осигурања и посебан стаж. Тако се жени која је родила треће дете у посебан стаж урачунава време у трајању од две године. Исти се уређује искључиво решењем и то на захтев осигураника, који се уз одговарајуће доказе подноси ПИО фонду. Ова врста стажа није стаж осигурања и не може бити услов за остваривање права на пензију, али улази у пензијски стаж – као укупно остварен и утиче на увећање износа пензије. Као услов за одлазак у пензију и даље се узимају навршене године радног стажа (уплаћени доприноси) уз одређене године живота за годину у којој се пензионише, што би значило да ће након стицања услова за пензију, жена која остварује право на посебан стаж имати већи коефицијент приликом израчунавања висине пензије, тј. нешто већу пензију. Од 1. јануара 2032. године право на посебан стаж имаће и жене које имају једно дете (6 месеци), или двоје деце (годину дана).

Интересује ме да ли се празновање Ускрса односи на све запослене без обзира да ли је државно или приватно предузеће, тј. да ли сви ми без обзира где радимо имамо право на нерадне дане по закону?

ОДГОВОР: Законом о државним и другим празницима у Републици Србији утврђено је да запослени имају право да не раде у дане ускршњих празника почев од Великог петка закључно са другим даном Ускрса, према њиховом календару, а ове године је то од петка 14. априла до понедељка 17. априла 2023. Ово право односи се на православце, католике, али и припаднике других хришћанских верских заједница. У наведене дане не раде државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга. Међутим, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга чија природа делатности, односно технологија процеса рада захтева непрекидан рад, могу да раде и у дане државних и верских празника који се празнују у нашој земљи. Поменути послодавци разликују се од оних који обављају делатност, односно услуге од виталног значаја за грађане и државу (здравство, социјална заштита, војска, полиција, јавна предузећа и др), који су у обавези да обезбеде непрекидно обављање послова и у дане празника.

М. Р. Б.